

Nyhetsbrev VKV

Tema: hedersrelaterat våld och förtryck

VKV (Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer) jobbar med fysiskt våld, psykiskt våld, sexuellt våld och hedersrelaterat våld. Vi berättar om dessa teman i våra fyra nyhetsbrev under 2020. Temat för detta brev är hedersrelaterat våld och förtryck.

Vad är hedersrelaterat våld och förtryck?

Hedersrelaterat våld och förtryck sker kollektivt, dvs. att en familj, släkt eller grupp stödjer våldsutövaren/våldsutövarna. Kollektivet försöker bevara vissa normer som bygger på makt och underordning, genom en kontroll av medlemmarnas liv och sexualitet. Den kontrollen kan ta många olika uttryck:

- begränsningar av livsutrymme
- hot
- uteslutning ur gemenskapen/kollektivet (eller hot om detta)
- psykiskt våld
- fysiskt våld
- sexuellt våld
- barnäktenskap eller tvångsäktenskap
- kvinnlig könsstympning
- uppmaningar om självmord och mord.

Vem blir utsatt?

I ett kollektiv där hedersrelaterat våld och förtryck förekommer påverkas alla av normerna och förtrycket. Framförallt är det flickor och kvinnors sexualitet som kontrolleras. Det kan också vara någon med en sexuell läggning eller funktionsvariation som bryter mot kollektivets norm. Pojkar och unga män kan ha dubbla roller: det är ofta de som utövar kontrollen och våldet, men de kan också vara kontrollerade själva, i sitt val av partner och i våldsutövandet.

Vad kan tand-, hälso- och sjukvårdspersonalen göra?

Bland patienterna vi träffar finns de som lever i en hederskontext. När vi ställer frågor om våld och en hederskontext uppenbarar sig behövs vi känna oss säkra på vad vi kan svara patienten. Sätt dig gärna in i följande material:

[RMR \(Regional medicinsk riktlinje\) för hedersrelaterat våld och förtryck](#)

www.valdinararelationer.se/heder

[Genväg till forskning om hedersrelaterat våld och förtryck](#)

Var särskilt uppmärksam på att alltid tala enskilt om enskilda saker, och att aldrig låta anhöriga tolka. Om du behöver ärendevägledning angående heder kan du som yrkesverksam ringa till Hedersförtryck.se på 010 - 223 57 60.

Du kan hänvisa patienter till [Resursteam heder](#) som finns på sex platser i Göteborg och är mobila, eller till att läsa om heder på [Hedersförtryck.se](#).

Skärpt lagstiftning

Den 1 juli 2020 skärptes Sveriges lagstiftning kring hedersbrott i form av barnnäktenskapsbrott, utreseförbud och straffskärpningsgrund för brott med hedersmotiv. Hos [hedersförtryck.se](#) kan du läsa kortfattat vad den nya lagstiftningen innebär. Du kan också ladda ner informationsmaterial och affischer om lagstiftningen – både material riktat direkt till barn och unga, och material till vårdnadshavare och yrkesverksamma.

Nyheter från VKV

Endast digitala utbildningar

Under hösten 2020 fortsätter VKV med att hålla bas- och metodutbildningar endast digitalt. Utbildningarna live-sänds via webben och deltagarna kan ställa frågor via chatt. Utbildningsdatum uppdateras löpande på vår hemsida.

Information om våld samlat på en plats

Nu finns en flik på VKV:s hemsida som riktar sig direkt till [tand-, hälso- och sjukvårdspersonal](#). Här har vi samlat information om [att ställa frågor om våld](#), [att fråga barn och unga om våld](#), [att anmäla](#) och mycket mer. Det finns också sidor kallade ”[om våld](#)” där vi beskriver exempelvis dödligt våld, vilka som löper ökad risk att utsättas för våld i nära relationer och våldsutövande personer.

Mer om FOV, Frågor om våld

En jämförande analys av Frågor om våld (FOV) och andra mätinstrument

VKV har sedan 2013 utvecklat frågeformuläret FOV genom nära samarbete med verksamheter inom hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. Nu finns en sammanställningen där FOV:en jämförs med andra mätinstrument för att identifiera utsatthet för våld bland barn, ungdomar och vuxna: [FOV - frågor om våld till barn, ungdomar och vuxna och andra mätinstrument - en jämförande analys](#) av Solveig Lövestad, forskare vid VKV.

En historik över FOV:ens framväxt

Genom åren har FOV:en utvecklats med syftet att vara ett frågeformulär som ger möjlighet att samtala om eventuella våldserfarenheter och identifiera personer med våldserfarenheter. FOV:en har utvecklats till att kunna användas för att identifiera erfarenhet av våld från fyra års ålder och i olika vårdkontexter. Nu finns en historik där du kan läsa en beskrivning av hur VKV har utvecklat FOV:en till de versioner som används idag: [FOV Frågor om våld - utvecklingen av ett kliniskt frågeformulär](#).

www.valdinararelationer.se

Du får VKV:s nyhetsbrev för att du gått en utbildning hos oss eller tidigare anmälts till utskicket. Ifall du inte vill få våra brev fyra gånger per år, avregistrera dig genom att svara på mejlet till agnes.hillert@vgregion.se.